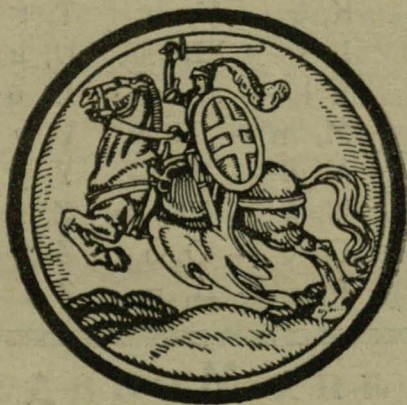

Шлях Моладзі

...„Падымайся з нізін, сакаліна сям'я
Над крыжамі бацькоў, над нягодамі!
Занімай, Беларусь маладая мая,
Свой пачэсны пасад між народамі.“

ЯНКА КУПАЛА.

ВІЛЬНЯ, 1-9-32 г.

1. Купала, Колас і моладзь; — А. Сакалінскі;
2. Уладыслаў Галубок; 3. Сьвяткаваньне Юбілею Я. Купалы і Я. Коласа; 4. Ab kulturnych formach žyćsia — V. S.; 5. „Зорная ноч“ — Я. В.;
6. Воўк і авечкі — Язэп Вількоўшчык;
7. Крыніца — М. Нядоля; 8. Вечар — Хведар Іляшэвіч; 9. Першы сьнег — Хведар Іляшэвіч; 10. Sialanskaja siamja — Ц. Kazagovič;
11. Jak budujsca i żywuć ludzi ũ Amerycy? — V. B.; 12. Да нас пішуць; 13. Хроніка;
14. Usiačyna; 15. Naša pošta.

БІЕЛАРУСКАЯ АБЕЦЕДА.

Беларуская абэцэда.

A, a — А, а.	J, j — Ё, ё.	R, r — Р, р.
B, b — Б, б.	Ja, ja — Я, я.	S, s — С, с.
C, c — Ц, ц.	Je, je — Е, е.	Ś, ś — СЬ, сь.
Ć, ć — ЦЬ, ць.	Ju, ju — Ю, ю.	S, ś — Ш, ш.
Č, č — Ч, ч.	K, k — К, к.	T, t — Т, т.
D, d, — Д, д.	L, l — ЛЬ, ль.	U, u — У у.
E, e — Э, э.	Ł, ł, — Л, л.	Ŭ, ŭ — Ў, ў.
F, f — Ф, ф.	M, m — М, м.	V, v — В, в.
G, g — Г, г.	N, n — Н, н.	Y, y — Ы, ы.
H, h — Г, г.	Ń, ń — НЬ, нь.	Z, z — З, з.
Ch, ch — Х, х.	O, o — О, о.	Ž, ž — Ж, ж.
I, i — І, і.	P, p — П, п.	Ż, ż — ЗЬ, зь.

„Шлях Моладзі“

МЕСЯЧНАЯ ЧАСОПІСЬ БЕЛАРУСКОЙ МОЛАДЗІ.

Цана асобнага нумару 30 гр.

Падпіска на 3 месяцы	50 гр.
„ на паўгода	1 зл.
„ на год	2 зл.

Заграніцу ўдвая даражэй.

Цана абвестак паводле ўмовы.

Адрэс Рэдакцыі: Вільня (Wilno), Завальная № 6 — 10.

Рэдакцыя адчынена ад гадз. 9 да 3-й папаўдні.

Шлях Моладзі

МЕСЯЧНАЯ ЧАСОПІСЬ БЕЛАРУСКАЙ МОЛАДІ.

Год IV.

Вільня, Сьнежань 1932 г.

№ 12. (47)

Купала, Колас і моладзь.

Гэты спозьнены нумар „Шляху Моладзі“ належа яшчэ да 1932 юбілейнага году. У гэтым годзе прыпадала 50-лецьце нявялікіх беларускіх паэтаў—Купалы і Коласа.

Праўда, у сваім часе аб адным нашым паэце і аб другім мы ў сваёй часопісі пісалі. Пісалі мы тады аб іх паэтыцкай працы і аб значэньні гэтай працы для беларускага народу. А тымчасам забыліся мы хоць коратка ўспомніць аб нашых слаўных паэтах з пункту гледжаньня адносінаў іх паэтыцкага творства да моладзі. Вось жа, згодна з прыказкай: „лепш позна, як ніколі“, робім гэта цяпер.

Ведамай ёсьць рэчай, што кожная моладзь агулам адзначаецца пераважна бяскрытычнасьцяй, свайго роду наўнасьцяй, а так жа часта вялікім імпэтам да ідэалізму, якога шукае прадусім у розных навінках і, шукаючы якога, часта зло і фальш прымае за дабро і праўду.

Ясная рэч, што моладзь, дзякуючы гэткаму свайму характару, шукае адпаведных сабе крыніц, з якіх магла-б чэрпаць духоўную страву. І, залежна ад благады ці дабрата гэных крыніц, моладзь мае для сябе карысьці ці звычайную шкоду.

Адной з гэтых крыніц ёсьць кніжка. Да кніжкі нармальна-духова моладзь заўсёды мае вялікую ахвоту. І гэта зразумела. У кніжцы моладзь знаходзе для сябе ўсё цікавае: і добрае і благое. Гэты звычайны імпэт моладзі да кніжкі ў моладзі сьнянешняй большы, чым так калі, бо сьнянешні час сапраўды поўны трагізму, навінаў і поўны шуканьня дарог да лепшага, новага жыцьця. Аб гэтым жа ўсім пішуць кніжкі.

Але кніжкі аб гэтым усім пішуць і добра і блага. Дзеля гэтага моладзь павінна чытаць ня ўсё, моладзь не павінна чытаць кніг бліжэй моральна і фальшывых, або прынамсі навукова баламутных, бо на гэта шкода дарагога часу і ад гэтага яшчэ большая шкода для моладзі моральнае.

Тымчасам сьняня ня толькі ў месьце, але і па сёлах беларуская моладзь проста захлёбваецца рознай кніжнай

гандэтай і брыдой. Дык ня сюдой дарога для нашай моладзі! Няхай гэтым займецца, калі хоча, здэморалізаваная моладзь польска-мяшчанская і панская, якая ня мае прад сабой ніякіх грамадзкіх ідэалаў і толькі дажывае свой век. Прад беларускай моладзчай вялікі прастор працы на ніве палітычна-соцыяльнага вызвалення беларускага народу і на ніве культурнага гэтага народу адраджэння.

Беларуская моладзь павінна чытаць і пазнаваць кніжку добрую і разумную. Моладзь гэта ў першую чаргу павінна чытаць, перачытваць, пазнаваць, даследжваць творы сваіх несьмяротных песняроў Купалы і Коласа.

Сапраўды, колькі-ж духовага добра гэтыя беларускія паэты могуць даць нашай моладзі!

Моладзь чулая на красу, а ў Купалы і Коласе красы гэтай бяздоньне, красы агульналюдзкай з роднымі беларускімі колерамі і афарбоўкамі.

Моладзь чулая на соцыяльную і нацыянальную няволю нашага народу, а Купала і Колас песняры-прарокі справядлівасці і праўды.

Моладзь чулая на любоў, а Купала і Колас так чароўна яе апісваюць, выносячы пад неба і адначасна ня выводзячы яе з рамак адвечных законаў этыкі. Натхнёная Коласава поэма „Сымон Музыка“ — гэта настольная кніга нашай моладзі, з якой яна павінна вучыцца, чым ёсць сапраўды любоў і як вялікі яе чар і сіла.

«К сонцу душой!» — прадусім заклікае нас у сваёй паэзіі Купала, уліваючы гэтым у душы нашай моладзі веру ў лепшае беларускае заўтра і даючы ей сілу духоўную дзеля перамогі жыццёвай злыбяды.

«Ад роднай зямлі» — прадусім вядуць свой пачатак вершы-песні Коласа, абуджаючы гэтым у душах нашай моладзі любоў да роднай краіны і роднага народу і панукаючы гэту моладзь да чыну дзеля яго адраджэння.

І Купала, як бачым, і Колас гарманійна між сабой дапаўняюцца. Адзін сонца шлець на беларускую — зямліцу, а другі зямліцу гэту, аручы і барануючы для сонца робіць даступнай.

Творы Купалы і Коласа — гэта народнае эвангельле, прадусім беларускай моладзі!..

А. Сакалінскі.

Уладыслаў Галубок.

(1882—1932).

Сёлета ў Усходняй Беларусі, апрача Купалы і Коласа, абходзіў юбілей 50-лецця ад дня нарадзінаў беларускі паэт, пісьменнік, драматург Уладыслаў Галубок.

Галубок, праўдзівае прозьвішча якога ёсьць Голуб, радзіўся ў 1882 г. ў сям'і сьлэсара з Менску. Вучыўся ён у пачаткавай школе, а вышаўшы з яе працаваў ад 1897 году доўгі час на чыгунцы.

У беларускім адраджэнскім руху бярэ ўдзел ад 1908 г. З гэтага году ён і пачаў сваю літаратурную працу, спачатку пісаў вершы і цікавыя, жывыя апавяданні з жыцця, а пасля драматычныя творы. Найлепшым яго драматычным творам ёсьць „Апошняе спатканьне“.

У сваім часе належаў ён да групы „нашаніўцаў“, супрацоўнічаў у „Нашай Ніве“, „Маладой Беларусі“, „Вольнай Беларусі“ і інш.

Пасля Ёсясьветнае вайны Галубок арганізуе ў Менску Беларускі Тэатр, які пасля ператварэцца ў „Беларускі Дзяржаўны Вандроўны Тэатр“, з каторым ён па сьняншні дзень езьдзіць па ўсіх кутках Усходняй Беларусі.

Савецкая ўлада, прызнаючы вялікія заслугі Ул. Галубка на беларускай сцэне, надала яму тытул Беларускага Народнага Артыста.

На парозе другой паловы веку жадаем Паважанаму Юбіляту шчасьлівага жыцця і паспеху ў працы на карысьць Беларусі.

Сьвяткаваньне Юбілею Я. Купалы і Я. Коласа.

Беларускае грамадзянства, цэнячы вялікія заслугі сваіх найслаўнейшых песьняроў — Янкі Купалы і Якуба Коласа, сёлетні іхні юбілей — 50-лецця ад дня ўрадзінаў — сьвяткавала вельмі ўрачыста.

У Вільні ладзіў сьвяткаваньне юбілею Купалы і Коласа адумыслова сарганізаваны Камітэт, у склад якога ўваходзілі прадстаўнікі незалежнага беларускага грамадзянства, ведамыя дзеячы: б. сэнатар А. Уласаў, б. пасол Кс. Ад. Станкевіч, б. сэнатар В. Багдановіч, Г. Шырма, С. Паўловіч і прадстаўнікі віленскага беларускага студэнства.

Камітэт гэты на чэсьць юбілятаў 27.XI.1932 г. ладзіў урачыстую акадэмію ў б. залі „Апольё“.

Акадэмію гэту, якая сьцягнула так вялікі натоўп народу, што не магла зьмясьціць вялізарная зала, куды свабодна

мога ўвайсці больш 1000 асоб, адчыніў грам. Уласаў і ад імя сабраўшыхся вітаў няпрысутных паэтаў і жадаў ім паспеху ў далейшай працы. Пасля былі прачытаны два рэфэраты. Першы чытаў др. М. Чарнэцкі аб нацыянальным і соцыяльным элеменце ў творстве Купалы і Коласа, а другі, В. Багдановіч—аб красе ў творстве Купалы і Коласа. Па рэфэратах выступаў слаўны беларускі студэнскі хор пад кіраўніцтвам грама. Шырмы і вялікая колькасць дэкламатараў.

Падчас акадэміі на сцэне красаваліся беларускія нацыянальныя бела-чырвона-белыя штандары з Пагоняй і прыбраныя партрэты Купалы і Коласа.

На заканчэнне Акадэміі хор выканаў беларускі народны гімн „Не пагаснуць зоркі ў небе“, які прысутныя выслухалі стоячы.

Беларуская вучнёўская моладзь Беларускай Філіі Дзяржаўнай Гімназіі ім. Славацкага ў Вільні, якая, дзякуючы дырэктару Р. Астроўскаму, не змагла быць прысутнай на святкаваньні ў чэсьць Купалы і Коласа арганізаваным старэйшым грамадзянствам, пастанавіла зладзіць яго сваімі сіламі ў гімназіяльнай залі 18-га сьнежня 1932 г. Акадэмію гэту адчыніў вучань 8-е клясы Дасюкевіч, пасля чаго вучань Насекайла прачытаў рэфэрат аб Купале, а вучаніца Марцінчык — аб Коласе. Па рэфэратах адыграны быў на сцэне II-гі акт драматычнае поэмы Купалы „Сон на кургане“, выступаў вучнёўскі хор, струнны і духавы аркестры, а так-жа дэкламаваліся вершы юбілятаў.

Гэтак святкавала юбілей Купалы і Коласа беларускае старэйшае грамадзянства і моладзь у Вільні.—Ня спала таксама і правінцыя, і там, дзе можна было, ладзіліся таксама святкаваньні.

А святкаваньні гэтыя ў чэсьць духовых павадыроў Купалы і Коласа ясна выяўляюць, што імкненьне беларускага народу да адраджэньня, да волі расьце і разрастаецца, а гэта ёсьць зарукай, што народ наш не загіне.

* * *

Святкаваньне юбілею Коласа ў Усходняй Беларусі, адбывалася ад 10 да 13 сьнежня. На чале камітэту дзеля арганізацыі святкаваньня стаяў камісар нар. асьветы Платун.

Я—к.

Ab kulturnych formach žyćcia.

Adviedziny.

Jak u vykonyvańni, tak i ũ prymańni adviedziny wielmi šyroka stasujecca prykazka „što starana, to navina“. Što ũ adnej staranie pryniata ũvažac za abaviakavaje, toje ũ inšym miejscy žjaŭlajecca nia raz susiom niaviedamym. Z bolšaha adnak heta sprava pradstaŭlajecca hetak:

Pieradusim treba razroźnivać adviedziny aficyjalnyja, tavaryskija, pryvatnyja. Praviłam jość, kab adviedziny nia byli ciazaram dla haspadara. Ahulnuju mierku na heta paradzić trudna, treba ũmieć vyčuvać.

Aficyjalnyja adviedziny (tut-ža i adviedziny kaladnyja, novahodnyja i vialikodnyja) ahulam biaručy tryvajuć najkarciej, bo ũsiaho 10, najbolš 15 minut. Para dnia taksama šcisła ahrańičana: pamiž 11-aj i 12-aj udzień, abo ad 15¹/₂ da 18¹/₂ hadz. (ũviečary). Kali-b niechta byŭ na hetkija adviedziny paklikany z aznačeńniem hadziny, treba hetaj hadziny šcisła datrymacca.

Tavaryskija (ale nie siabroŭskija) adviedziny (i adviedziny dzieła paznajmeńnia) tryvajuć taksama koratka, jak i papirednija; ich treba tolki najpaźniej da čatyroch dzion adplacić. Nieadplačanyja adviedziny šviedčać ab niatakcie taho, chto adviedziny pryjmaje i moža mieć za našledak prarvańnia z im tavaryskich znosin (znajomstva).

Pryjacielskija adviedziny, a taksama adviedziny zahadzja ũmoŭlenyja, abo i prosta zaprašanyja, časam nie ahrańičavajucca. — Adviedziny choraha majuć, jak kažacca, dva kancy: z adnaho boku jany žjaŭlajucca dokazam pamiaći znajomych i jak hetkija spryčyniajuć choramu peŭnuju pryjemnaść; ale tolki choramu lohka, abo takomu, katory ũžo papraŭlajecca (rekonvalescent). Chvorych na chvaroby, jakimi možna zarazicca, adviedyvać nia treba, a navat nia možna. Toje samaje z hvorym ci a ũžka, na ũsiakuju inšuju chvarobu, bo hetkija adviedziny dla choraha časta nieũmahatu — mučać. U apošnim wypadku najlepš zrazu-ž pry parozie raspytacca ũ chatnich, ci lekar adviedziny choraha pazvoliŭ, — i pavodle heta stasavacca.

Ūrešcie treba asobna ũspomnić ab adviedzinach hetak zvanych kondolencyjnych, pry jakich składjajucca (vykazvajucca) adviedyvanaj asobie spačuvańnie ũ spatkaŭšym jaje sumnym zdareńni, pieravažna šmierci blizkaj asoby. Hetyja adviedziny možna lohka zamianić adpaviednym pišmnom. Jak pry asabistaj, tak i pry pišmiennaj kondolencyi treba jak ahniu šcierahčysia vyražeńniaŭ „ababitych“, banalnych (z usiakich „pišmoŭnikaŭ“). Asablivaščaj kondolencyjnych adviedzinaŭ žjaŭlajucca toje, što ich prymać moža nia tolki sam haspadar ci

haspadyňa domu, jakija i biez taho zabity byvajuc svaim ho-
ram: ich moža ũ hetaj spraviu — u pryjmaŕni kondolencyi—
zamianić niechta z svajakoŭ, abo i z dobra znajomych tolki.

Jak pryjmaŕnie adviedzinaŭ, tak i naviedyvaŕnie kladuc
abustaronnyja vymahaŕni, aprača času, jašče što da formy
i miejsca. Pad formaj tut razumiejecca takoje abustaronnaje
zachavaŕnie, pry katorym nihto nia byŭ-by niamiła zadzietym.
Składajecca na heta miž inšym i adzieža, jakaja nia moža
być ani zapuščanaj, bo heta byŭ-by dokaz niaŭvahi dla dru-
hoj starany, — ani biaz miery „vyfrantavanaj“, bo druhaja
starana mahla-b čucca panižanaj dziela taho tolki, što hetkaj
darahoj adzieży nia maje.

Što da miejsca, dyk pamieškaŕnie na pryŕniacćie hašcia
pavinna być čystaje, vyvietranaje — i ad parfumaŭ, — a ũ
zimnuju paru — i natoplenaje.

Čas pryjmaŕnia adviedzinaŭ najlepš zahadzja ũstalić
napr. na pryŕnacavanaj na džviaroch kartačcy. Niapryŕniacćie
adviedzinaŭ paza hetaj paroj nikoha nie pavinna abražać. —
Ale i abaviazak pryŕniacćia adviedzinaŭ u aznačanaj hadzinie,
musić być taksama datrymanym.

V. S.

Літэратурны адзел.

„ЗОРНАЯ НОЧ“.

Спусьцілася ночка над роднай зямлёю,
Што раз, то чарнейшым махала крылом,
Да зоркі кацілася зорка парою,
Мінаючы ясных сястролак кругом.

Так чыста на небе... Ні хмарка, ні дымка
Нідзе не стаіць на ўсей шырыні,
А толькі Малочнай Дарогі касынка
Сьвіціцца раздзёртым бяльмом ў вышыні

І дзеліць шырокі прастор на два бокі:
Ў адным, як галандзкага сыру лісток,
Жаўцее збляднелы цар-месяц высокі
Над зоркамі ўсланымі ўздоўж-папярок.

Высока, высокая вы зоркі нямыя,
А з думак вы блізкі для сэрца майго,
Катораму будзіце раны жывыя,
Балячкі жыцьцёвага шляху яго.

Як вам ня стрымаць яго сьлёзаў ядроных,
Так ў жылах ня вам ўсхваляваць цёплу кроў,
Не растлумачыць вам сноў недасьнёных,
Ня вам дасказаць недаказаных слоў.

Высокія зоркі! Вы маеце чары,
Як сьвечкі васковы зсылаеце сьвет,
А вашыя тайны, дарогі, абшары
Ня ў сілах ўсхваліць сьлямазарны паэт.

Аднак вы ў душу уліваеце сьветам
Рой думак адменных ад думак зямлі,
Тагды пачуваешся здольным паэтам,
Складаць гимны-песьні аб вашай далі,

Аб тым маестаце віруючых зораў,
Аб іхняй сям'і без пачатку-канца,
Што сам чалавек, найцікаўшы з ўсіх твораў,
Зьяўляецца творам Самога Тварца.

Я. В.

ВОЎК І АВЕЧКІ.

(Байка).

Прыйшоў к авечкам воўк і так да іх казаў:
— „Спакойная сям'я! Гатоў жыць з вамі ў згодзе.
Я лепшых не знайшоў ад вас ўва ўсей прыродзе,
Вас буду бараніць — бо вас я пакахаў.

Пакінуў дзеля вас натуру воўка я
І мясам болей я зарокся ўжо жывіцца,
Апошнім я гатоў кусочкам падзяліцца,
Хацеў-бы з вамі жыць пакорна, як ягня“.

Так лгаў авечкам воўк. Ілжывая брахня
Пазволіла яму к авечкам далучыцца. —
А ён таго чакаў. Ня ўспелі парадніцца —
Калі глядзяць — між іх прапала ўжо ягня.

Прапала-бы і два... і ўсе-б яны прапалі,
Каб воўка пастухі па скуры не пазналі

Язэп Вількоўшчык.

КРЫНІЦА.

Сьнег іскрыцца, серабрыцца
Стальлю чыстай пераліўнай.
У косах сонца загарыцца
І гарыць...

Гарыць агнямі
Сталі чыстай, пераліўнай!
А сьняжынкі драбней пуху
Ў ветры подзьмуху шалёным
Панясуцца

И адазвуча гдзесь далёка!
Там глыбока ля крыніцы,
Сочнай чыстае вадзіцы
Глянуць ў люстра...
І нап'юцца —

Тут й зальюцца...

Драбней пуху... Цень сьняжынак!

Напіліся —

Расплыліся ў люстры сочнае вадзіцы

Там

Ля берагу крыніцы!

І калісь, калісь...

Ужо другі такі з усьмехам
Пух сьняжынак серабрыстых,
Да крынічанькі прымчаўся!

Ці-ж нап'юцца?...

Мо' скуе мароз крыніцу
и люстра чыстую вадзіцу —

И не нап'юцца?...

Сьветлы промень душы згадак

Жартаўлівае крыніцы

Ня дасьць зьгінуць!

І пакінуць...

І... нап'юцца!

М. Нядоля.

ВЕЧАР.

У небе зоркі-папяроскі
Сыплюць попел — шэры вечар...
Вагні места — нібы сьлёзкі—
Зьяюць срэбрам — воскам сьвечак,
Цені — птушкі панад брукам,
Нібы вораны ці каўкі...
Распасьцёрлі свае рукі
Электрычныя русалкі
Твары пудраю задумы
Абсыпае моўчкі хтосьці

Заклікае голас шуму,
Нібы крамнік, к сабе ў госьці.
З змроку месячыкаў рожкі
Выплываюць ліхтарамі
У небе зоркі-папяроскі
Сыплюць попел над дамамі.

Хведар Ільляшэвіч.

ПЕРШЫ СЬНЕГ.

За ноч, як я спаў у ложку,
Спаважнела дурніца-вуліца...
Ня ведаў я ані трошку,
Што яна прыкідаецца жулікам...
Зьдзіўлены звонам — раніцай
Я пабачыў, сабе ня верачы:
Расьцьвілі на парканах-п'яніцах
Беласьнежныя, пухкія вербачкі.
Навакол — на бруку, дахоўках
Белы сьнег лаўлю вачыма я...
Сягоньня пайду станоўка
Аглядаць маё места радзімае.

Хведар Ільляшэвіч.

SIALANSKAJA SIAMJA.

Staraja chacina
Staić pobač klona
Stracha i z sałomy,
K ziamli pachilona.
    Žyvie ũ hetaj chatcy
    Siamiejka takaja:
    Muž z žonkaj i dzieci,
    I babka staraja.
Pracaj ziemlaroba
Jany zatrudniony,
I za svaju pracu
Sabirajuč plony.
    Ziamli majuč trocha,
    Z hakam hektar ceły
    Čornuju karoŭku,
    Adzin konik biely.

Švinku i aviečku,
Dźvie kurki-čubatki,
I bieluju kotku
U čornyja łatki.
    Uviečary zimoju
    Babulka siadaje
    I staryja baśni
    Unukam hadaje.
I ũ takich raskazach
Časta ũspaminaje.
Kazki Bielarusi,
Bo ich mnoha znaje.
    Dzieci trochi ũ pracy
    Bačkom pamahajuč
    I tak hod za hodam
    Ciažka pražyvajuč.

UI. Kazarovič.

14-ciletni vučac pač. šk.

Jak budujucca i žyvuć ludzi ŭ Amerycy?

Dziakavać Bohu, Bielarus, choć jašče nia tak daŭna, ale nazaŭsiody pakinuŭ užo staryja kurnyja svaje chaty i pieraniošsia žyć u chatu śvietlaju i z kominam. Moža jašče hdzie kali redka, redka, ty napatkaješ staruju pachiluju biaz vuhloŭ i komina kurnuju chacinku. Jana staić u čortavaj lazie i na kurynaj nazie, kab była na pakaz ludziam. Ścieny jaje ŭ śiaredzinie, jak vuhol čornyja, a na palku la piečy moža i ciapier jašče krekcza stareńkaja bielaruskaja babka Juhasia.

Siahońnia ahułam Bielarusy iduć z postupam uva ŭsich halinach žyćcia, dyk jany i chatki sabie starajucca budavać lejšyja za daŭniejšyja. Ale mnie chočycca tut pišać ab chatach amerykanskich, dzieła toho, kab bielarusy našy zachvocilisia budavać dla siabie, kali nie takija, jak u Amerycy, dyk lepšyja za hetyja, što ciapier majuć.

Dyk słuchajcie ludzi, jakija chaty ŭ Amerycy. Pa ŭsiej šyrokaŭ i vialikaj Amerycy ŭsiudy paraškidany husta i redka, byccam makam nasiejana, małeńkija dzieraŭlanyja domiki. Ale nia dumajcie drenaha ludzi: jany tak strojnienkija, što vyhladajuć, jak dobra vyfarbavanaje naša jajko na Vialikdzień. Nia treba dumać, što tutaka ŭsiudy vializarnyja kamianicy. Jany to jość i hetakija, ale tolki pa bolšych haradoch i to radziej. A tak ahułam, dyk usia Ameryka aź ćvicić dzieraŭlanymi małymi domikami. Na't domik samoha b. prezydenta Ameryki Kulidža ŭ Northamptonie Mass nievialički i dzieraŭlany, jak i inšyja. Z nadvorku ŭsie jany pamalavanyja na ŭsiakija łady i kolery. Maloŭku źmianiajuć čuć nia što hod. I toj samy dom sioleta biely, a na leta budzie šery. Tak heto ŭsio padviedziena strojna, što hladziš na dom u Amerycy i hłynuć jaho chočycca.

Pa haradoch domik taki ad domika staić wielmi ščylna na aršyn adzin ad druhoha. Prad hankam, choć trošačka, raścieć małeńkaja hustaja travica, roŭna mašynkaj padrezanaja. Kruhom čyścienka i, jak na dałani, usio roŭnieńka. Kožny kuścik dreŭca i koźnaja halinka tut dahledžany. Časami prad takim domam na bolšym prastory raścieć zvyčajny naš biareźnik, ale i jon pryhoży, bo čysty i apracavany. Kusty kvietak tuż pierad dźviarmi i vazony bahata razstaŭlanyja pa verandzie. Hdzie-nia-hdzie ŭbačyć možna ptušku kanarejku ŭ kletcy, abo niavietlaha papuhaja. Ustupiš u dom hety, dyk taksama charastvo i vyhoda ciabie tut spatkajuć. Padłohi śliskija i aź bliščać ad lakieru. Usiudy parazščilanyja dyvany.

Choć ja nia cikavy, ale hlanuŭ pad dywany i tam akazalasia padłoha zusim niemalavanaja. Ścieny pryhożyja, pakrytyja farniram. Stol (sufit) vyrableny ũsiakimi ũzorami z gipsu. Inšy raz u takim domie tabie zdajecca, što ty znachodzišsia ũ dubovym dómie, abo ũ marmurovym, a jon zvyčajny dzie-raŭlany dom.

Ahravańnie domu ũsiudy centralnaje i zimoj palicca ũ piečy dzień i noć biezpierastanku i tady ciopła ũ chacie. A pierastanieš palić, dyk i ũ droż ciabie zabiraje. Ašviačajecca dom, ci ũ horadzie, ci na fermie, elektryčnaściu. Taksama ũ kožnym domie jość telefon. Z vadoj tut ludzi nia majuć bia-dy. ũ kožnaj chacie jość dva krany z zimnoj i cioplaj vadoj. Tam-ža staić vanna, u jakoj, kali chočaš, možaš kupacca. I za svajej patrebaj tut ludzi niedaloka chodziać, bo heta miejsca taksama ũ chacie.

ũ hetakich bolš-mienš domikach żyvuć i bahatyja i bie-dnyja ludzi: i daktary, i advakaty, i inžyniery, i baħačy-fabry-kanty i zvyčajnyja rabotniki. Ci hetyja damy, jak u haradoch, ciešna miž saboj žbityja, ci, jak pa fermach, šyroka raškinu-tyja, dla žycharoŭ usio roŭna, bo prastor tut nie adyhryvaje vialikaj roli. Telefon i aŭtamabil, pry dobrych darohach, šybka lučać ludziej u Amerycy ci čałaviek żyvie ũ vadnym, ci ũ druhim kancy horadu, abo hdzie na fermie.

A budujucca amerykanskija domiki, dyk susim, prosta. Iduć tut u rabotu najbolš ćviaki i doški caloŭki. Žbivajecca pierš-na-pierš kletka z dylaŭ dźvie cali na čatyry, vialičyni takoj, jakim maje być dom. Adrazu kładziecca čornaja pad-łoha, robiacca dźviery, pieraharodki i vokny, a pašla ũsia čata abivajecca z vonku i z siaredziny doškami. Z nadvorku kładziecca daska na dasku hrebienčykam i cely dom tady vyhladaje, jak naš narubiasty vałak. Z siaredziny domu pry-bivajucca doški, hładka adna pry druhoj. Pamiž vonkavymi i nutranymi doškami astajecca pustoje miejsca dla pavietra. Rešta ũžo tady namahajecca tolki malavidłam i farniroŭkaj.

Kožny taki domik najčašćiej na dva pavierchi i słuža dla dźviuch siemjaŭ. Adna siamja żyvie nahary, druhaja ũdo-le. ũ chatu z hanku viaduć adrazu dvoje dźviarej.

Zdarajucca domiki i muravanyja, z ceħly, kamieńniaŭ, abo na't i z cymentu. Ale i muravanyja ũsie hetakaj samaj formy, što i dzieraŭlanyja. Jany bolš daŭhavacieńkija, jak šyrokija, bolš cieńkija i vysokija, jak razłažystyja. Pakojaŭ u siaredzinie mnoha i jany vyhodna razłažanyja. Vokny biaz ramaŭ, bajtramaŭ i biez padakońnikaŭ. Asadžyvajucca susim nia tak, jak u nas. ũ voknach adno sucelnaje škło. Zatoje jany pradaŭhavacieńkija i krychu vuzkavatyja, zaŭsiody zavie-šany štorami (u pałavinu vakna) i firankami. Na vaknie va-zonu nie pastaviš, bo niama padakońnika. Padvojnyja vokny redka ũžyvajucca.

Datny amerykanskija zaŭsiody z pryhožymi verandami, hankami, balkonami. Najlepš ubirajecca piaredniuju časć domu. Nad voknami i verandami pazaviešany ad sonca ŭsiakich ŭzoraŭ palotny.

Niama što dalej havaryć, amerykanskija domiki i strojnyja i vyhodnyja i kruhom miłyja.

Ale skazać praŭdu treba, što jany dobryja tolki na Ameryku. Bo kab naš biełaruski wiecier pabušawaŭ nad imi, jak jon bušuje nad biełaruskimi wioskami, dyk jany-b tut doŭha nie pastajali. Abo kab siudy pryšoŭ biełaruski choład, dyk u ložku, pad miakkaj koŭdraj, čalaviek nia ŭhreŭsia-b.

Ale ŭ Amerycy jość i vializarnyja budynki, što jak hary hary stajać aŭ pad nieba. Ich my spatykajem pa vialikich haradoch Ameryki. Staryja ehipcyjanie budavali vysokija pieramidy i dumali, što vyšejšych nihto nikoli na šviecie nia zbuduje. Taksama ŭ šasnaccatym vieku kataliki ŭsiaho švietu vybudavali ŭ Rymie bazyliku šviatych apostalaŭ Piatra i Paŭta. Vyšla jana slaŭnaja i na ŭvieš šviet tady najlepšaja. Ale prachodzili viaki, ludzi što-raz bolš nabirali budaŭlanaj praktyki. I siahoŭnia ludzi advažylisia vystavić budynki dva razy vyšejšyja za henu bazyliku ŭ Rymie. I treba-ž, što ŭ hetych spravach technika budaŭlanaja amerykancaŭ ŭvieš šviet pabiła. U Amerycy chvalacca, što jany ŭ technicy pierahnali Eŭropu na dobrych sto hadoŭ.

Choć nam Bielarusam uva ŭsim-čym ciažka haniacca za Amerykancam, ale ja ŭsiož-dyki svaim ludziam prypaminaju, kab i jany pavažna źviarnuli ŭvahu svaju na biełaruskaje budaŭnictva. Bo apošnimi časami dajšlo da toho, što ludzi, narakajučy na niedostatki, pačali lapić sabie chatki chto viedaje jakija. Chata heta važnaja reč dla čalavieka. U chacie najbolšaja časć jaho žyćcia prachodzie. U chacie čalaviek siamju svaju haduje. Dyk-ža i staracca jon pavinien niamala, kab chacina jaho była nie aby jakaja, ale strojnjaja, miłaja, vyhodnjaja, kab zdaroŭjem i ščaściem nas abdzialała. My hetakija patryjarchalnyja chaty choć redka, ale na Bielarusi spatykajem i tady hladzim na ich zaŭsiody cikavym i laskavym vokam. Kožny biełarus, jak dumaješ žanicca, dyk pierš-napierš pryhatuj sabie dobruju chatu i dobryja haspadarskija budynki. Ja, kab byŭ dziaŭčynaj, dyk u blaħuju chatu nikoli-b замуž nie pašoŭ-by. Bo i što za žyćcio, kali ciačeć tabie za kaŭnier. Kab-ža, pašla hetaha, dy našy ludcy ŭsimi svaimi siłami ŭzialisia budavać sabie lepšyja chatki. I pryhožyja i raskošnyja i patulnyja.

V. B.

Mała čytać svaju rodnuju hazetu: za jaje treba zapłacić.

Ci Vy ŭžo zapłaciłi za „Šlach Moladzi“ za 1932h.?

Adnaviecie padpisku na novy łod 1933!

Да нас пішучь.

БУДУЙМА НОВАЕ ЖЫЦЬЦЕ!

Грыцэвічы, Нясьвіскага павету. Агульна ўжо прынята казаць, што моладзь — гэта лепшая будучыня кожнага народу. Тымчасам у нас моладзь, мне здаецца, гэтае ацэны не апраўдае, калі так будзе жыць далей, як жыве дагэтуль. У нас моладзь жыве самапасам. Пры гэтым яе дзеянню трэба прыпісаць шматлікія кражы, п'яныя авантуры, рознага роду неморальнасьці і іншыя няпрыстойнасьці. Праўда, ёсьць у нас троха моладзі разумнейшае. Але дзеля таго, што яна жыве неарганізавана, дык і ня мае ніякага ўплыву на сваіх сяброў.

Вось-жа, мне здаецца, каб пазбавіцца ўсякіх някультурных зьявішчаў у нашай старонцы, якія, пэўне-ж, выкліканы цемнатой і беднатой, лепшая частка моладзі павінна ўзяцца арганізавана да культурнае працы, закладаючы напрыклад Гурток Беларускага Інстытуту Гаспадаркі і Культуры. Паступова ўцягваць туды трэба моладзь іншую і надаваць ёй жыцьцёвы кірунак на новых асновах, а іменна — на коопэрацыі, якая дае ня толькі магчымасьць палепшыць сваю долю ў сэнсе матэрыяльным, але прывучае людзей і да згоднага жыцьця культурнага.

Дзядзька.

НАША МОЛАДЗЬ.

Крывіцкая гм., Вялейскага пав. Даволі часта прыходзілася мне спатыкацца з акалічнай беларускай вясковай моладзьдзю, асабліва в. Міцькавічы, і з гэтых спатканьняў я вынес вельмі цяжкія ўражаньні. Моладзь гэта ня ўмее жыць, ды нават правясьці палюдзку вольны ад працы сьвяточны час. Яна, замест таго, каб заняцца самаадукацыяй і паглыбляньнем свае веды, ладзіць проста дзікія нейкія танцулькі. Праўда, адпачыць і пагуляць можна, але культурным спосабам, ня так, як гэта тут дзеіцца. Тут на забавы прыходзіць моладзь п'яная, а калі ня п'яная, дык удае што п'яная, бо ўважае, што цьвярозаму на забаве быць не выпадае і што „надта сумна праходзіць моладасьць“. Калі-ж хто ня мае за што купіць „манаполькі“, то дастае „самагонкі“, хоць не адзін ужо за яе і ў востросе сядзеў і штраф плаціў. Пры тым, калі хто на вечарыне ў хаце здыме шапку, дык крычаць, што нам ня трэба культуры і пастараюцца яго так вывесці адтуль, што ён туды ўжо болей і носа не пакажа. Агулам, такія вечарыны канчаюцца або сваркай, або бойкай, асабліва яшчэ ў дзень Усьпеньня Багародзіцы ў Княгініне, падчас фэсту, да якога спэцыяльна падгатаўляюцца.

Пара ўжо адумацца і кінуць гэтыя нягодныя чалавека паступкі, ня траціць марна здароўя, моладасьці, грошай, пашаны да сябе, ды быць насьмешкай людзям. Вазьмемо ў рукі добрую кніжку і газету, а з іх даведаемся, як маем жыць, шанаваць сябе, сваё здароўе і людзей, а грошы, якія йдуць на гарэлку, заашчадзіць на іншыя, больш патрэбныя ў жыцьці мэты. А тады пераканамся, што і без гарэлкі можна жыць весела.

К. Г.—віч.

Хроніка.

З беларускага жыцьця.

Не легалізуюць гурткоў Б.І.Г. і К. Як мы ўжо пісалі, у м. Баранавічах, в. Іванавічах, Баранавіцкага павету і в. Райца, Наваградзкага павету паўсталі гурткі Беларускага Інстытуту Гаспадаркі і Культуры. Да гэтай пары аднак яны ня могуць прыступіць да працы, бо польскія адміністрацыйныя ўлады, (Баранавіцкае і Наваградзкае староствы), не падаючы ніякіх прычын, »не пшыймуён до вядомосьці“ паўстаньне гэтых гурткоў, а гэтым самым гэтыя гурткі БІГіК не легалізуюцца, хоць заложаны згодна з статутам Інстытуту, зацьверджаным у Міністэрстве Унутраных спраў.

Вось як выглядае ў сапраўднасьці свабода беларускай культурна-просьветнай працы ў межах сьняняшняй Польшчы.

Працэс Т.Б.Ш. 1 лютага 1933 году ў Віленскім Акружным Судзе адбудзецца працэс Галоўнае Управы Таварыства Беларускае Школы ў Вільні. Прад судом стануць Ф. Стэцкевіч — старшыня, М. Петкевіч — віцэ-старшыня і Р. Шырма — сэкрэтэр і часовы скарбнік ТБШ. Усім ім закідаецца прыналежнасьць да „камуністычнай фракцыі спэсрод ТБШ.“

Т.Б.А. і „Родны Край.“ У канцы месяца сьнежня с. г. адміністрацыйныя ўлады зацьвердзілі статут новапаўстаўшага, замест збанкрутаваўшага „Цэнтрсаюзу,“ беларускага полёнафільскага „Таварыства Беларускай Асьветы.“ Таварыства гэта пачало выдаваць часопісь пад назовам „Родны Край,“ якая нічым ня розьніцца ад благой памяці „Беларускага Звону;“ нават „рэдактарам“ „Р.-Краю“ астаўся „той-жа“ Сіняўскі.

15-лецьце Беларускага Навуковага Таварыства ў Вільні. 26-га студзеня 1933 году прыпадаюць 15-я ўгодкі закладзіннаў Беларускага Навуковага Таварыства ў Вільні.

Агульны Сход Т-ва „Беларусаведы“ пры Віленскім Унівэрсытэце С. Б. 11.XII.1932 г. у Вільні ў VII. залі галоўнага

будынку Універсытэту адбыўся агульны гадавы сход Т-ва „Беларусаведы“, на якім, паміж іншым, выбраны новы ўрад Т-ва, у склад якога ўвайшлі: Ст. Станкевіч — старшыня, Н. Гаўрылічанка — віцэ-старшыня, Хвораст — сэкратар, Т. Мацьвеева — скарбнік і М. Пяцюкевіч — сябры ўраду.

З беларускае выдавецкае нівы. Апошнім часам вышлі з друку і паступілі ў прадажу:

„Zotka-Ideja“, — сцэнічны абразок з жыцця беларускае моладзі Я. Рушчанца. Гэта дужа добрая п'еска, выд. „Бел. Інстытуту Гасп. і Культуры“, мае 24 бачыны і каштуе 40 грашоў.

„Праграма і Статут Беларускай Хрысьціянскай Дэмакратыі.“ — Праграма гэта і Статут прагледжаныя і зацьверджаныя на Зьездзе БХД—13.XII.1931 г. у Вільні, выдана коштам Ц.К.—Б.Х.Д., выпісаць яе можна з сэкратарыяту Б.Х.Д. ў Вільні, Людвісарна вул. 1—19.

„Беларускае Культурна-Асьветнае Т-ва Бацькаўшчыны ў Латвіі. Кніжыцу гэту напісаў ведамы беларускі дзеяч К. Езавітаў, выдала-ж яе Беларускае Выдавецтва ў Латвіі; апісваецца ў гэтай кніжыцы барацьба Т-ва „Бацькаўшчыны“ за беларускую родную школу ў Латвіі.

„Матыльковыя расьліны“. — Кніжыцу гэту напісаў інж.-аграном С. Бусел, а выдаў „Цэнтрсаюз“. Кніжка мае 62 бачыны і каштуе 50 гр.

„Беларускі Календар на 1933 г. Гэты календар — кніжка, выданьня Я. Малецкага, мае 100 бачын друку, зьмест яго рэлігійна-грамадзкі, каштуе ўсяго 50 гр.

„Беларускі Народны Календар“ на 1933 г. (кніжка) — выданьня Ул. Знамяроўскага, мае 64 бачыны, зьмест рожнародны, каштуе 60 гр.

„Наш Бюлетэнь“ — гэта ўжо трэці Бюлетэнь Таварыства Беларускае Школы ў 1932 годзе. Зьмяшчае ён інфармацыі з жыцця Т-ва і выясьняе яго палажэньне.

„Нёман.“ Па даўжэйшым перарыве вышаў у свет № 5 Беларускай літэратурна-Навуковай часопісі „Нёман.“ Зьмест гэтага нумару багаты і цікавы. Цана нумару 70 гр.

Апрача вышэй названых друкаў і палітычных часопісяў, у месяцы сьнежні вышлі з друку пэрыядычныя мясячныя беларускія часопісі рэлігійнага зьместу: „Chryścijanskaja Dumka“ № 12 і „Да Злучэньня!“ № 12, а так-жа адзіная ў Заходняй Беларусі беларуская коопэратыўна-гаспадарчая часопісь „Самапомач“ № 3.

Усе беларускія кніжкі і часопісі можна выпісаць праз Беларускую Кнігарню „Пагоня“ — Вільня (Wilno), Завальная вул. 6—10.

Беларусы ў Латвіі. З жыцця Т-ва Беларускае Моладзі ў Латвіі. Апошнім часам даецца заўважыць

ажыўленьне ў „Таварыстве Беларускай Моладзі ў Латвіі.“ Т-ва гэта сёлета пачало выдаваць сваю часопісь „Апавесьнік,“ сарганізавала помач для бедных вучняў Беларускай Гімназіі ў Дзьвінску, арганізавала таксама спартовыя імпрэзы, струнны аркестр пры Пустынскім Адзеле, адчыняе вясковыя беларускія бібліятэкі пры аддзелах т-ва, арганізуе лекцыі і інш.

13.XII.1932 году адбыўся агульны сход Т-ва Беларускае Моладзі, на якім паміж іншым выбраны новыя ўлады Таварыства: Цэнтральны Урад і Рэвізыйная Камісія. У склад ураду ўвайшлі: Казімер Мязэцкі, Пётра Мірановіч — намесьнік старшыні, Франціш Клагіш — сэкрэтар, Міхась Зуеўскі — намесьнік сэкрэтара і Я. Клагіш — скарбнік. У Рэвізыйную-ж Камісію ўвайшлі: Міхась Калінін, Вольга Анурушэнка і Антон Даўгі.

27.XI.1932 г. заснаваны новы Адзел Т-а Беларускае Моладзі ў Люцыншчыне, у в. Пудыноўка, Мердзінскай воласьці, у склад часовага ўраду якога ўвайшлі: Алесь Івану — старшыня, Тамаш Ціхаміраў — намесьнік старшыні, Дзьмітры Ціхаміраў — сэкрэтар, Янка Паціханін — скарбнік, Савалеў Сямёнаў — сябра і І Лукашонак — кандыдат.

Беларуская моладзь у Зах. Беларусі не павінна адставаць ад беларускае моладзі ў Латвіі; ня маючы аднак свае арганізацыі моладзі, павінна закладаць гурткі Бел. Інстытуту Гаспадаркі і Культуры і разам арганізавана працаваць для добра Беларускага Народу.

Б.С.С.Р. — Як падае Менская „Зьвязда“ з дня 19.XII. 1932 г., у Б.С.С.Р., у Менску, робіцца падгатоўка да Усебеларускае зімовае спартакіяды, якая адбудзецца ў Менску ад 25 лютага да 2 сакавіка 1933 году. Мэтай спартакіяды зьяўляецца выяўленьне лепшых спартсменаў Б.С.С.Р. ува ўсіх галінах зімовага спорту. У спартакіядзе прыймаюць удзел усе раёны БССР, якія спэцыяльна да гэтага даўно ўжо падгатаўляюцца.

У сувязі з гэтай спартакіядай абвешчаны конкурс на лепшую фізкультурную інсэніроўку, сьпевы, скокі і г. д. У ўсебеларускай спартакіядзе прыіме ўдзел больш 12.000 спартсменаў.

— У Менску, як падаюць газеты, нядаўна Камуністычныя ўлады арыштавалі 15 студэнтаў беларусаў, якія, быц-

---

*СЯБРЫ РЭДАКЦЫЙНАЙ КАЛЕГІІ:
Ізабэля і Альфонс Шутовічы і М. Пяцюкевіч.*

Выдавец: Янка Багдановіч. Рэдактар: Язэп Найдзюк.

цям, належалі да беларускае нацыянальнае арганізацыі „Вызваленне Беларусі з-пад чырвонай Расеі“ і вялі ў гэтым кірунку працу.

— 27.XI. с. г. у Коўне, на Універсытэце Вітаўта Вялікага, заснавалася беларуская студэнская арганізацыя „Аб'яднаньне.“

Usiačyna.

Ja šče ab śmierci Adama Mickiewiča. Padniataje pytańnie polskim piśmiennikam Boyem-Żelenskim ab atrauleńni najwialikšaha polskaha paeta Ad. Mickiewiča, ab čym my ўžo pisali ũ Nr. 9 „Słachu Moładzi“, dajšto da Kanstantynopala, dzie, jak viedama, Mickievič prażyў svaje apošnja dni. Spravy hetaj zacikaviўsia tam daradčyk polskaha konsulstva Ożechovski i raspytvau u hetaj spravy tamašnich palakaū, jakija mahli štoś viedać ab tśmierci Mickiewiča. I voś-ža adna z najstarejšych tamašnich polak p. H. Ma-diš-Zablocka (maje 90 hadoū), ničoha niaznajučaja ab vyklikana j ũ Polščy a yskusli, u hutarcy z Ożechovskim adrazu zajaviła, što A. Mickievič byў rtrauleny. Chto jaho atraviū, napeūna nia viedama, bo adny kazali, što asiejcy, a druhija — što palaki. Ab atrauleńni Mickiewiča ўžo havaryli na jaho pocharanach. Syn-ža byўšaha kuchara Mickiewiča — Lepkoўski zavaviū, što Mickiewiča, jak raskazvaū jaho bačka, prabavali niekalki razoū atravić pry pomačy kucharaū. Papiarednik jaho bački i jahony bačka byli vielmi chuťka zvolnleny, a na ich miesca byў uziaty z kuchara jakiś hrek, katory razam zachvareū i razam badaj pamior z Mickievičam.

Pad vadnoj na 750 metraū. Viedamy amerykanski vučony, prafesar William Beebe, razam z svaim asystantam Bertonam, niedaloka ostra-voū Bermunda, spuściўsia ũ specyjalna zbudavanaj stalovaj kulj pad vadu na 750 metraū. Spaściarohi, jakija rabiū praf. Willam Beebe ũ časie svajho pabytu pad vadaj, byli padavanaja praz amerykanskaje radyjo. Na hlybini 100 metraū, raskazvaū praf. William Beebe, panuje niepraniknuta ja ciemra, hlybiej adnak robicca štoraz šviatelej, tak što možna bylo bačyć mnostva roznych marskich stvareńniaū. Śviateło, jakoje aśvialčaje u roznych kolerach marskaju hlybinu, vydzialajuć z siabie fafaryzujučyja ryby.

Na samalocie ũzlacieū na vyšyniu 13.000 metraū. Anhlijiski latun Kiryl Juwins na samalocie, z matoram siļaj 550 koniaj, u prachahu dźvjuh hadzin, ũzlacieū na vyšyniu 13.000 metraū (13 kilometraū).

Novaje škło. U Niamieččynie pačali vyrablać škło, jakoje nia bjacca. Hetaje škło elastyčnaje jak huma.

163.166.000 žycharaū u S.S.R.R. Pavodle apošniaje savleckeje statystyki ciapier u S.S.R.R. 163.166.000 žycharaū.

Kolki žycharaū u Miesku? Pavodle apošnich padličeniū u Miesku jośe ciapier 131.528 žycharoū.

Viečny siarnik, jaki zrabiu z nia viedamaje dahetel nikomu masy dr. Ringer, vyhladaje bolš-mienš taksama, jak i ciapierašnja siarniki, zapalvajacca, kali patreš jaho ab specyjalnuju masu, a hašnie — kali datknuć jaho da jakoj-niebudź inšaj materij. Siarnik hety možna zapalvać 300 razoū, a 20 štuk ich, z niklovym pudełačkam, maje kaštyvać kala paūtura złota.

Naša pošta.

M. Sumnamu. Korespondency Vašy nia možam žmiaścić, bo Vy nie padajecie ani nazovy arhanizacyi, ani miejsca, h. zn. wioski, dzie heta arhanizacyja jość i pracuje. Nadaviki „Šlachu Moladzi“ možacie vypisać z našoje redakcyi, kaštujuc jany pa 5 zł.

A. Hałuzin. Knižki bielaruskija možacie vypisać z Kniharni „Pahonia“ Wilnia, Zavalnaja vul. Nr. 6—10.

J. Vilko ũščyku. Za dobryja slovy, padpisku i materyjaly ščyra dziakujem. Vieršy, jak bačycie, drukujem. Knižki i kalendar vysyłajem. Prosim nie zabuvać.

K. Matuseviču. Za prysłanaje dziakujem, pa mahčymašci skarystajem. Prosim pisać čašciej.

Uł. Kazaroviču. Vieršy atrymali, pa mahčymašci budziem druka-vać. Prosim napisać štoš z žyćcia moladzi Vašaje staronki.

Прыймаецца падпіска на 1-ую
беларускую коопэратыўна-гаспадарчую часопісь

„САМАПОМАЧ.“

„САМАПОМАЧ“ ёсьць першай, а да сягонья на ўсе зах.-беларускія землі і адзінай беларускай часопісьсю, якая займаецца коопэрацыяй і гаспадаркай.

„САМАПОМАЧ“ знаёміць сваіх чытачоў з сапраўдным абліччам коопэрацыі, з ейнымі здабычамі ў іншых народаў і з магчымасьцямі разьвітку яе на землях беларускіх.

„САМАПОМАЧ“ будзіць народ беларускі да самастойнага гаспадарчага жыцьця, як асновы быту ўсе-народнага.

„САМАПОМАЧ“ дзеля гэтага мусіць быць на стале кожнага беларуса, а тым-больш — беларуса-інтэлігента.

„САМАПОМАЧ“ ня ёсьць дабрадзеянасьцю!

„САМАПОМАЧ“ выходзіць што месяц і каштуе, з перасылкай на год 3 zł., на паўгоду 1 zł. 75 граш., на тры месяцы — 1 zł. Заграніцу ўдвая даражэй.

Адрэс Рэдакцыі: Vilnia (Wilno), Połackaja 4—10.

Грошы пасылаць праз „П.К.О.“ (P.K.O.)
конто інж. Клімовіча № 180.485.